

Beretning om Grundtvig-Selskabets virksomhed

I Grundtvig-Studier 1958 er der s. 120–22 givet en oversigt over Selskabets arbejde fra efteråret 1957 til og med årsmødet i Odense 6.–8. september 1958, hvor de tilrejsende deltagere for første gang var indkvarteret i fællesskab. Jeg skal her tilføje, at vi under årsmødets udflugt til Langeland også besøgte Ørsted-parken i Rudkøbing, hvor der findes en buste af tidligere overbibliotekar i Chicago, dr. *J. Chr. Bay*, til hvem der afsendtes en hilsen med tak for god ambassadørtjeneste for Grundtvig-Selskabet i Amerika. Ved styrelsesmødet i Odense vedtoges det iøvrigt at sende 60 eksemplarer af bogen om *Frederik Lange Grundtvig* (1955) som gave til dansk-amerikanske kredse i USA. Bogens restoplæg er af forfatterne skænket til Selskabet, og fru *Marie Lorange* – Frederik Lange Grundtvigs datter – bekostede forsendelsen til USA, hvor et af Selskabets mest interesserede medlemmer, *Julius M. Nielsen*, Solvang, California, forestod uddelingen. Styrelsen for »Dansk Folkesamfund« har ved formanden dr. *Thomas P. Christensen*, Iowa, takket for gaven.

Selskabet har ligeledes fra forfatteren fået overdraget restoplagerne af to bøger i Selskabets skriftserie, nemlig *Grønbæk: Psykologiske tanker og teorier hos Grundtvig* (1951) og *Høirup: Fra døden til livet* (1954). Efter forfatternes ønske er prisen for disse bøger nedsat for medlemmer af Selskabet og hele salgindtægten tilfalder *Magnus Stevns' Mindefond*. Det samme gælder den ovennævnte bog om F. L. Grundtvig.

I foråret 1959 afholdtes to foredragsaftener i Vartov. Den 3. marts talte både universitetsadjunkt, cand. theol. *Jørgen Pedersen* og stud. mag *Jørgen Elbek* om emnet: »Fra hymne til salme. Grundtvigs fordanskning af latinsk kirkedigtning«. Den 2. april, hvor den annoncerede taler, lektor Karl Clausen, fik forfald, talte dr. phil. *Helge Toldberg* om »Grundtvigs digt »Kirkeklokken« og andre klokke-digte«.

Årbogen *Grundtvig-Studier 1958* udkom som sædvanligt om efteråret og Selskabet har fortsat udgivelsen af *Registrant over N. F. S. Grundtvigs Papirer*: i oktober 1958 udkom bd. VII–IX, i februar 1959 bd. X–XII og i maj påny tre bind. Disse ni bind omfatter arkivets facs. 140⁴¹ til og med fasc. 329. Det store stencilleringsarbejde er med fremragende præcision foretaget af *Det danske Sprog- og Literaturselskab*, under ledelse af dettes administrator, dr. phil. *Albert Fabritius*, som med aldrig svigtende overblik og energi således har formået i imponerende tempo at publicere de store og dygtige arbejdsresultater,

som registratorerne hver på deres område har ydet. Fra Statens almindelige Videnskabsfond er der i 1959 ydet en ny bevilling (på 10.000 kr.) til de samarbejdende Selskaber. Grundtvig-Selskabet har yderligere modtaget 2000 kr. fra Undervisningsministeriet til årbogen og 500 kr. er bevilget til Det kgl. Biblioteks fortsatte mikrofotografering af Grundtvigarkivet. Carlsen-Langes Legatstiftelse har ydet 2000 kr. til vort arbejde.

*

Årsmødet 1959 afholdtes i *København* og indledtes søndag den 6. september med en udflugt til Frederiksborg. Fra Vartov kørte man til Store Tuborg i Hellerup, hvor Grundtvig boede fra 1867 til sin død. I det store arbejdsværelse talte forstander *Ernst J. Borup*, og man så verandaens mosaikgulv, der blev skænket Grundtvig ved hans 60-års præstejubilæum, og haven, hvor »vennemøderne« holdtes. På Frederiksborg Slot fortalte museumsdirektør *J. Poulsen* slottets og museets historie og inspektør *Poul Eller* ledte rundvisningen og redegjorde for Grundtvig-minderne. Sidste mål var Grundtvigs Højskole, hvor forstander *Haugstrup Jensen* og *Borup* talte.

Om aftenen var deltagerne gæster i *Bakkehuset*, hvor professor, dr. phil. *Gustav Albeck* i sit foredrag »Grundtvig og Bakkehuset« levnedgjorde Grundtvigs forhold til Knud Lyhne og Kamma Rahbek. Bibliotekar *Carl Dumreicher* foreviste samlingerne.

Mandag den 7. september talte om eftermiddagen professor, dr. *Kemp Malone* fra USA på dansk om »Grundtvig og Beowulf«. Professoren, der forestår facsimile-udgaven af Beowulf, belyste på grundlag af mangeårige studier Grundtvigs indsats både som forsker og gendigter. Aftenens taler var statskonsulent, dr. *Roar Skovmand*, hvis foredrag »Grundtvig og de første højskolemænd« lige- som det førnævnte bringes i nærværende årbog.

I efteråret 1959 fremkom dels *Grundtvig-Studier 1959*, dels bd. XVI–XVIII af *Grundtvig-registranten*. I april 1960 fulgte bd. XIX–XXI, hvormed arkivet er registreret til og med fasc. 392. Afslutningen af dette store arbejde, hvortil Statens almindelige Videnskabsfond i 1960 yderligere har bevilget 10.000 kr., er nu i sigte. Materialet er omtrent færdigregistreret og udarbejdelsen af de afsluttende registre, der vil give en uvurderlig nyttig »nøgle« til studiet af Grundtvigs håndskrifter, er i fuld gang.

Selskabet har til sine medlemmer opnået fordelagtig forudbestillingspris på *Kaj Baagø*s disputats: *Magister Jacob Christian Lindberg* (1959) og på *Jørgen Elbeks* monografi: *Grundtvig og de græske salmer* (1960).

Som bind XI i *Skrifter udgivet af Grundtvig-Selskabet* fremkom i april 1960 *Harry Aronson: Mänskligt och kristet. En studie i Grundtvigs teologi*, forsvaret for doktorgraden i Lund. Det er første gang Selskabet har haft den glæde at bringe et arbejde af en Grundtvig-forsker udenfor Danmark. Dr. Aronson vil som docentstipendiat gæste Aarhus Universitet i 1961 og vi ser med forventning hen til en fortsættelse af de undersøgelser, som er indledt med denne meget værdifulde afhandling.

I Vartov har der været afholdt to foredragsaftener. Den 5. april talte pastor

Valdemar Nielsen om »Svensk Folkehøjskole og Grundtvig« og den 26. april
lektor *Karl Clausen* om »Brorsonlinjen og Grundtviglinjen i folkesangen i det
19. århundrede« (med sangillustration).

Selskabet har modtaget støtte fra Undervisningsministeriet, dels 2000 kr. til
årbogen, dels 500 kr. til fortsættelse af mikrofotograferingen.

Magnus Stevn's Mindefond var ved udgangen af 1959 nået op på en kapital
af 2318 kr.

Henning Høirup.